

Jan Hammenecker: 'In mijn straat ben ik de enige Vlaming: le Flamand. Ik kan dat wel hebben.' © Jimmy Kets

Nu hij de vijftig nadert, krijgt Jan Hammenecker eindelijk de hoofdrol die hij verdient: die van het brutale politieke beest Charles Van Praet in de comedyreeks 'De 16'. **TOM HEREMANS**

Dat gezicht ken ik, maar ik weet niet meer van waar'. Zo'n type acteur is Jan Hammenecker. Of beter: was Jan Hammenecker, want nu hij de hoofdrol speelt in de uitstekende zedelijke politieke comedyreeks *De 16*, te zien op Canvas, zult u hem niet licht vergeten. Hij ontbindt al zijn duivels als de hondsbrutale, grofgebekte kabinetschef die alles in het werk stelt om 'zijn' minister in de Wetstraat 16 te krijgen. Het lijkt wel alsof Hammenecker voor deze rol in de wieg was gelegd.

'Zo eenvoudig was het nochtans niet', zegt hij in een Brusselse koffiobar, toepasselijk gelegen in de schaduw van het federale parlement. Hij is met de fiets gekomen vanuit zijn woonst in Watermaal-Bosvoorde en ziet er gezonder en sportiever uit dan Van Praet in *De 16*. 'Daar begon het al mee', zucht hij. 'Toen ik de rol kreeg en vroeg hoe Charles Van Praet eruit moest zien, kreeg ik te horen: "In ieder geval niet slanker"'

Enkele kilo's bijkomen was nog de minste der uitdagingen. 'Het heeft even geduurd voor ik me meester voelde over mijn tekst. Willem Wallyn (*scenarist en regisseur van de reeks, red.*) schrijft bijzonder mooie, maar weinig evidente dialogen. Het is geen gewone spreektaal, het is best rijk en breedspakig. Je moet als ac-

Jan Hammenecker: de beste Vlaamse acteur die u niet kende

‘Mijn temperament bracht me wel al eens in problemen’

teur een manier vinden om die zinnen naar je mond te plooiën, om ermee weg te komen.’

‘Ook de manier van opnemen maakte het er niet eenvoudiger op. Het is een technische kwestie, maar die iPhones waarmee is gefilmd, maken het frame smaller. Als je nog maar een scène met twee speelt, moet je al je best doen om allebei in beeld te komen. Het was wennen.’

Was er geen tegenkating in de ploeg tegen die gimmick met de iPhones?

‘Alleen van de cameraman, Lou Berghmans. Die heeft het meer voor Samsung (lacht). Voor de rest vind ik het geen gimmick, het draagt wel bij tot de documentaire sfeer, vind ik.’

Speelt u een rol als deze uit de losse pols of bereidt u zich 'method'-gewijs grondig voor?

‘Ik ben niet zo bekend met het politieke bedrijf, ik heb me hierop dus wel degelijk voorbereid. Ik ben enkele dagen opgetrokken met Luc Jansegers, de kabinetschef van cultuurminister Sven Gatz. Dat was een bijzonder leerrijke ervaring.’

Zag u veel raakpunten met het scenario van 'De 16'?

‘Wel, om te beginnen is mijn respect voor die “politieke soldaten”, zoals ze in *De 16* worden genoemd, enorm toegenomen. Die mensen werken keihard. Je voelt dat ze echt begaan zijn met hun werk, ze willen wel degelijk dingen ten goede veranderen. Maar ze leven ook in een bubbel: alles is politiek, alles is stratego. Altijd denken ze twee stappen vooruit: ze discussiëren al over hun reactie op de reactie die zal volgen op de reactie die ze zelf nog moeten geven. (lacht) Wonderlijke wereld.’

Zit er veel van Charles Van Praet in uzelf?

‘Laat ik zeggen dat ik niet veel moeite moet doen om die woede en agressie naar boven te halen. Het gaat tegenwoordig beter, hoor, ik ben wat ouder, ik heb kinderen en zo, maar mijn temperament heeft me vroeger weleens in de problemen gebracht.’

Vertel.

(lacht) ‘Nee, daar wil ik het liever niet over hebben.’

Vertel dan misschien toch even over het nest waaruit u komt.

‘Ik ben opgegroeid in Oostende, mijn ouders hadden een palingkwe-

kerij. Ze waren naar de kust verhuisd vanuit Klein-Brabant, de streek van Bornem. Wij spraken thuis dus Brabant, geen West-Vlaams. Zo blijf je altijd een buitenbeentje in Oostende, hoe ik ook mijn best deed om op school wel West-Vlaams te praten.’

Hoe komt de zoon van een palingkweker erbij acteur te worden?

‘In die tijd kon je alleen aan de kust naar de Britse tv-zenders kijken. Ik verslond al die Amerikaanse en Britse films en series, dat is wat ik ook wou doen. Met theater kwam ik toen nauwelijks in aanraking, de enige voorstelling die ik in mijn jeugd heb gezien was er een van Romain Deconinck in de Minardschouwburg in Gent. Toch heb ik op mijn zeventiende ingangsexamen gedaan aan Studio Herman Teirlinck, en tot mijn eigen stomme verbazing werd ik aanvaard. Maar na een jaar hebben ze me eruit gegooid.’

Dat temperament, weer?

‘Nee, eigenlijk niet. Weet je wat het volgens mij was? Mijn onzekerheid werd in die tijd vaak verward met arrogantie.’

Huppert en Pfeiffer

Hammenecker verkaste toen van Antwerpen naar Brussel, om daar zijn theateropleiding af te maken aan De Kleine Academie. Hij ontmoette er de vrouw van zijn leven, een Franstalige Brusselse. Via haar verzilde hij in het Franstalige theatercircuit in de hoofdstad, en van het een kwam het ander. Intussen heeft hij een impresario in Parijs en speelt hij overwegend in Franstalige en Franse toneelvoorstellingen, tv-series en films. U zag hem misschien in de mooie Franse politiereeks *Les témoins*, of in de film *Tango libre* van Frédéric Fonteyne. In die zin is het wat oneerbiedig om *De 16* zijn doorbraakrol te noemen. Deze man stond onlangs nog te acteren naast Isabelle Huppert in *Souvenir*, de nieuwe film van Bavo Defurne (*Noordzee Texas*). In Vlaanderen is zijn palmeas uitgebreid, maar minder zichtbaar: vooral karakterrollen (lees: de slechterik) in tal van tv-series.

De sympathiekste rollen krijgt u blijkbaar zelden in de school geworpen.

‘Misschien heeft het met mijn fysiek te maken, ik zoek het zeker zelf

Jan Hammenecker

- Geboren in Oostende in 1968.
- Studeerde aan **Studio Herman Teirlinck** en aan De Kleine Academie in Brussel.
- Acteert in Franse films en tv-series zoals **‘Les témoins’**.
- Speelde bijrollen in tal van Vlaamse tv-series zoals **‘Code 37’**, ‘Clan’ en ‘Vermist’.
- Speelt de hoofdrol van kabinetschef Charles Van Praet in de comedyreeks **‘De 16’** op Canvas.
- Is begin volgend jaar te zien in de nieuwe thrillerreeks **‘Beau Séjour’** op Eén.
- Woont in het Brussels met vrouw en drie kinderen.

niet op. En ik vind Charles Van Praet in *De 16* ook geen slechterik. Gaandeweg zal blijken dat hij vooral een tragische figuur is.’

Is er een groot verschil tussen acteren in een Franse tv-serie als ‘Les témoins’ en in een Vlaamse als pakweg ‘De 16’ of ‘Beau Séjour’, waar u binnenkort ook in te zien bent?

‘Los van de veel hogere gages, bedoel je? (lacht) Ik wil niet veralgemenen, maar ik bewonder de manier waarop in Vlaanderen de koe bij de hoorns wordt gevat. Als zich hier op de set een probleem voordoet, dan wordt er niet gelanferfant, maar naar een oplossing gezocht. In Frankrijk heeft men weleens de neiging wat langer bij het probleem zelf te blijven hangen.’

Wordt u trouwens altijd als een Belg gecest in Frankrijk?

‘Eigenlijk nooit. Mijn Frans is behoorlijk goed, maar ik heb natuurlijk een accent. Dat wordt vreemd genoeg zelden als Belgisch herkend, men denkt doorgaans dat ik een Deen ben. Ik maak er ook een punt van me niet als Belg te laten typecasten, in die val wil ik niet trappen.’

Uw carrière in Vlaanderen neemt nu een vlucht, dankzij ‘De 16’ en straks ‘Beau Séjour’. Voelt u zich nog een buitenstaander op Vlaamse tv-sets?

‘Een beetje wel. Ik ken de meeste acteurs wel met wie ik samenwerk, maar ik maak geen deel uit van “het wereldje”. Dat zit ook in mijn natuur, ik heb altijd overal een beetje buiten gestaan. Ik werk natuurlijk graag samen met mensen, en ik heb in verschillende gezelschappen gespeeld, maar ik heb niet de neiging me in een groep op te sluiten. Dat heb ik ook in mijn woonplaats: ik ben de enige Vlaming in de straat, *le Flamand*. Ik kan dat wel hebben.’

Raakt een acteur op den duur zijn affiniteit met het Nederlands kwijt als hij zo vaak in het Frans speelt?

(knikt heftig) ‘Zeker wel. Het is telkens weer aanpassen, je moet echt je mond weer voeling laten krijgen met de taal. Dat was, nu ik erover nadenk, wellicht ook het aanvankelijke probleem toen ik me in de rol voor *De 16* inwerkte: het Nederlands wordt op den duur bijna een vreemde taal, ook omdat ik ze thuis nog maar zelden spreek. We hebben onze kinderen tweetalig opgevoed, maar

nu ze haast volwassen zijn en studeren, is Frans de voornaamste voertaal in ons huis.’

U hebt al talloze rollen in Vlaamse tv-series gespeeld, maar toch kent en herkent het publiek hier u nauwelijks. Stoort dat u?

‘Nee, ik vind het eigenlijk een compliment. Het betekent dat ik erin slaag elke rol anders aan te pakken: mensen zien dan niet de acteur, maar het personage. Dat gezegd zijnde: ik zou er geen moeite mee hebben om wat bekender te zijn in Vlaanderen.’

Gewoon uit nieuwsgierigheid: hoe is het eigenlijk om met een ster als Isabelle Huppert te werken?

‘Dat viel geweldig mee. Je staat vooral te kijken van het professionalisme van zulke mensen. Ze weet heel goed wat ze wil en ze zegt het ook meteen als iets haar niet zint, als bijvoorbeeld het licht niet juist zit. Dat kan hautain overkomen, maar ze heeft zoveel ervaring dat ze het gewoon vaak beter weet. Ze acteert ook met de belichting: ze zal haar hoofd net zo houden dat het licht er juist op valt. Fenomenaal om naar te kijken. Voor de rest is het een heel vriendelijke vrouw die met iedereen op de set een praatje maakt.’

U hebt enkele jaren geleden zelfs in een film met Robert De Niro en Michelle Pfeiffer gespeeld.

(veert op) ‘Ja, in *The family* van Luc Besson, over een Amerikaanse maffiafamilie die naar Frankrijk vlucht. Toen die kans zich voordeed, heb ik ze met beide handen gegrepen. Het was een hallucinante ervaring. Ik was op tournee met de monoloog *Lacrima* van Arne Sierens, ik ben toen na een voorstelling in Limburg met een limousine opgehaald en naar Bretagne gereden. Na enkele uren slapen in een hotel werd ik naar de set gebracht. Ik bleek geen scène te hebben met De Niro, maar wel met Pfeiffer. Heel bereikbaar was die, ondanks de drie lijfwachten die ze constant rond zich had. Na die korte scène brachten ze me met dezelfde limousine weer terug naar Limburg, net op tijd voor de volgende voorstelling. Complete waanzin, maar zoiets vergeet je van je leven niet meer.’

‘De 16’, elke woensdag om 21.40 uur op Canvas, en daarna op canvas.be

‘Ik ben altijd een buitenstaander geweest’

‘Isabelle Huppert kan hautain overkomen, maar ze heeft zoveel ervaring dat ze het gewoon vaak beter weet’